

كشفت ايلشهرك اوده : « كاشانده برشي مخالب اولور ،
 نوده بگيدن وجود بولور ، نظره مني در . كيميله
 بر جوق اصطلاحاتك واشي اولدي . ١٧٨٦ ده هوانك
 تركيني امين ايلدي . عين وقتده هر برى بر شقه طراقي
 ايله اسوجده [نل] ، انكلتره ده [بريستي] و فرا -
 نه ده [لاوازيه] مولدالموضه بي كشف ايشدي .
 نفس واحترافده وجود انسانيك و ظاهني طابعتي .
 اكثر حامضلك مولدالموضه بي حامل اولديقي كودهرك
 يالكر بوجسك حامضري توليد ايله بيلديكي ظن ايله
 بوكا لسان يوناييده حامض توليد ايدر ممتاسنه كلن
 [اوقشيزن ، مولدالموضه] اسني و برمشدي . طبراق
 كيرج ، بارت ، مغزى كي جسم بسيط ظن اولسان
 بعض اجسامك مركب اولديقي بيان ايلدي . الماسك
 كور اولديقه دائر [ليوتون] ك وضع اجتمس اولديقي
 فكري تجربه ليله تقويه ايلدي . ١٧٨٩ ده مولدالموضه
 ايله مولدالماء فازندن شرار الكتريقه امر ايله صوحصوله
 كلديكنه و دمير واسطه سيله سو يك تحليلي و اود بومتره
 واسطه سيله سو يك استحصالني بولدي . (١٧٤٣ -
 ١٧٩٤)

چوققاره مخصوص غزته نك تفرقه سي ١
 چوققاره مخصوص في حكايه كتابي
 عدد : ٤

تحت الارض بر جولان [*]
 محرري : احمد فائق

« بو قوانوزلر بر فرون دروننه قونلمشدر . فقط
 اغزلىرى ميدانده در . و بونلر اطرافي بوز ايله طولد .
 يرلش ديكر قوانوزلرله برلشدر . فرونده كي قوانوزلر
 دروننه بورادن چيقاريلن كوكرت قونيلور . و اوراده
 كوكورت اولاتبمع ايلر صكره تجر ايله صفوق قابله
 كلير . و اوراده تكاتف ايلهرك خام كوكورت اولور .

[١٠] يازدهلري جدي و فني آثار ايله غزته منري كتدبليزنه
 منتداز اين احمد فائق بك انديبنك بونني حكايه لريشك ماقبل
 غزته مرك ٢٤٥ نومبرلو نسخه سنده كي ايلك مقاله در .

١٧٨١ ده انكلتره كيميا كور لردن [بريستي]
 مولدالماء فازينك هواده اشتالندن صوحصوله كلديكي
 بيان ايلمش و مولدالموضه بي كشف ايشيدي . (١٨٢٢ -
 ١٨٠٤)
 اون طقوزنجي عسكر اشدرلنده ، ١٨٠١ ده ده
 فرانسه مهندس لرندن قيلميلي بون (١٧٦٩ - ١٨١٦)
 مواد سيمه نك قطنيرندن قابل اشتعال برغاز محصل ايله چكي
 فكري ميدانه قويمش ايله ده فرانسهده هيچ بر كيمه
 بوكا ايتايديقندن كشفتي انكلتره بيان ايلدي . وائلر
 استفاده ايله رك ١٨١٠ ده لوندرد ده هوا غازي غاز
 خانه مني تايس ايله شهري هوا غازي ايله تور بر
 ايلدليلر . يالاخره هوا غازي ايله تور ١٨١٨ ده فرانسه
 نقل ايلدي .

١٨٠٧ ده انكلتره كيميا كور لردن [داننون] صو
 بخاريك قوه الاستيقه سي اوزرينه تجارب اجرا ايلدي .
 اجسام بسيطه نك اوزان تناسبيه سي و تناسب اضعاقيه
 قانوني كشف ايشدي .
 ١٨٠٧ ده [هو مغري داوي] بوتاسيوم ، سود -

بو خام كوكورت بالاخره تصفيه اولتور . كوكورت
 جوق شيلدره قوللايلور . طيبانده ، اوبوز علتده ،
 امراض جلد يدهده مستعملدر . بوجهنله مياه كبريقه نافع
 استحمام محللريدر . بورسه ده كي قابليجه لرك باشليجه
 درت منبلر ي و اردر كه ايكي سي كوكوردي ، ايكي سي
 چيلكيدر ، كوكرتدن ، صنایعده ، باروت ، كبريت ،
 حامض كبريت اعمال اولتور . زراعتده اوزوم لرك
 كوله مه خسته ائنده مستعملدر . ؟
 بو آرائق دريندن درينه بعض سسلر ، كورولتيلر
 كلكه باشلامشيدى . بو صداري طوبه رق مهندسك
 نره ديكي كورن عثمان عادل سورمه جيسارت
 ايله بيلدي :

— لکن اقدام .. بو كورولتيلر نه ؟ ...
 — برشي دكل . سكا اكلانهيم : كوكرتك اراضى
 وولقانيه ده بولنديقي سكا سويلديكمه كوره البته شو
 بولنديقمز برلر كده اراضى وولقانيه دن بولنديقي اكلار

بوم ، قالميسي و ١٨٠٨ ده باروم ، استروليني كشف
 دريندن اوجاقلر نده اشتعال اولنان امينيت قداريني ايجاد
 ايلدي .
 ١٨٠٩ ده [ژوزف - لوتن - كيلواساكي] ايله
 (نثار) لاوازيه نك مولدالموضه لي حامض اولدني
 و برديكي قلورك جسم بسيط اولديقي كشف ايشلدر .
 كيلواساكي فرانسه كيميا كور لردن اولوب سفت له تونده
 طونمشدر . (١٧٨٨ - ١٨٥٠) بوليتيقي مكاتبندن
 چيقه رق برتولنك لاوراوازيه شتاب ايلدي . ١٨١٥
 ده مولدالموضه كشف ايشدي . نثار (١٧٧٧ - ١٨٥٧)
 فرانسه كيميا كور لردن اولوب حامض قلور مانك قلور
 ايله مولدالماء دن مركب اولديقي اثبات ايلمشدر .
 و يادرسك كهر چله جي اشتالندن [برنارد فور توآ (١٧٧٧ -
 ١٨٣٨)] ده ايبودي كشف ايلمشدر .

١٧٤٨ سنه سي [ائس] قرينده تالو اوده تولد ايلمش
 اولان [قلود - لوتن - قونت دو برتوله] فرانسه نك
 اك مشهور كيميا كور لردن در . قلورك خاصه ذائل اللوتني
 مشكدر . ذاتاً بو خصوصده ايجه معلومانك واردر
 دكل ؟ ...
 — اوت . هر كورن منظره فوق العاده مني تماشا
 ايلديكم ، ارجيش ، طاشنك و قيله آتش بوسكورمش
 اولديقي بيلورم .
 — في الحقيقه ارجيش طاشني ميلادك درديجي
 عصرينه قدر يالار طاشغلفني عفاظه ايلمش ، بالاخره
 سونمش ايلهده ...
 — اوت .

— بو كورلرده اسكي فعاليتي ينه ابراز ايله چك
 كي كورنيور ، ذاتاً بر قاج هفتلر بزه آتش بوسكو -
 ره چكي علائتي كوستردى . تيه سندن ، اطرافندن بر
 طاق دو مانلر چيقوردي .
 — انك تكرر ابراز فعاليت اجمعي بر تهلكي
 موجب اولزيا ؟ ...
 — بعضاً اوله بيلير . چونكه شديد حركت ارضلره .

بولش ، سولك اسويه سنده كورني اشتعال ايشي ،
 ككندى اسيله ياد اولسان قوايني وضع ايلمشدر .
 (١٧٤٨ - ١٨٢٢) ١٨١٨ ده نثار ماء حمض بولدي .
 ١٨٢٦ ده فرانسه كيميا كور لردن [الارد (١٨٠٧ -
 ١٨٧٦)] روسي كشف و دكر سونندن كبريت سويدي
 اشتخالك ايلدي .
 ١٨٢٧ ده [روهلر] آلومينيومي ، ١٨٢٩ ده
 [بونسي] مغز بومي اشتخالك ايلدي .
 ١٨٥١ ده [مارينياكي] ايله [ريو] بولك الكتر شدن
 متأثر مولدالموضه دن عبارت اولديقي ميدانه قويديلر .
 ٢٠ نيمبر اول ١٣١٦ احمد فائق

ميني ميني حكايلر فرانسوزه دن مترجمدر

تنبليكك مجازاتي

سوقاغه چيتمق ارزو سنده بولنان بر انكلتر ثابت
 تيل اولان اوشاغنه چيزمه لرني كتير مني امر ايدر .
 اوشاق چيزمه لري تيمز لئامش اولديني حالده كتير نجبه
 انكلتر :

مهندس سوزني اكل ايله مدي . بريوك كورولتي
 ايشيدلسني متعاقب ده شتله بر ك صارصلمقده اولديقي
 حسن ايلدليلر .
 عمللر اومه بري به قاجيشيور ، بعضي بيقلان
 انقاص التنده قابوردي . مهندس اولاشايدى .
 فقط براز صكره اعتدالي طويلايه رق عثمان عادلي التدن
 طوتوب تراخت قبالرندن بايلمش بر مفارده طوغري
 قوشدى . بو آرائق ارقه لرندن بر قاج كشي دها اورايه
 طوغري كلور ايديلر . بونلر عثمان عادلك بدري حسن
 افا ايله بر قاج عمله ايدى .

— ٣ —

التجا ايلدظري محل حقيقه امين بر يرور . بو
 تراخت قباري و قيله ارجيشك آنديني لاولرك تصليندن
 حاصل اولمش . يالاخره مرور زمانله طبراق التنده
 قالمشيدى . بكديك لريله استاولري بك مكمل اولديقتدن
 مابعدى وار

۱۲۶۹ سنه میلادینده [پهراودیره] که انحراف زاویه سنی کشف ایلدیکی روایت اولتور ایسه ده یونی ۱۴۸۲ سنه سی ایلولک ۱۳ محی کونی [قرینتوق قولومب] کشف ایلمشیدی . ۱۵۷۶ ده [نورمان] میل زاویه سنی کشف ایشدر .

اونالتی عصرک المشهور حکمتشناسی و غالبه در . ایتالیا مشاهیر ریاضیون و حکمیون نیشن اولان غالبه ۱۵۶۴ سنه سی یزه ده طوغمشدر . برکون « یزه » کلیاستده برآینده بولدینی ائشاده کوزلرینی ، خفیجه سالانمقده اولان قدیلردن برینه دیکمش دوشنیور ایکن دقت ایلم ، باقارکه قدیل مساوی زمانارده رقص ایلور ووست رقصی یواش یواش نناقص ایلور . یوله جه کوچک رقاصلرک منساوی الزمان اولدقارینی اکلالمش وکروی رقاصلر اوزرنده اجرای تجریمه ایله رقاص قانولرینی کشف ایلمشدر . غالبه رقاصی ساعتلرک تنظیم ورتینده استمال ایلمکی تفکر ایلمش ایسه ده بوموقیت فلمنکی هو پکنیس ۱۶۲۹ - ۱۶۹۵ [۱۰] .

جوجقاره مخصوص هنره نیک تفرقه سی ۲

جوجقاره مخصوص فی حکابه کلیاقه

عدد : ۴

تحت الارض بر جولان

محرری : احمد فائق

— ۲ —

یقلمسندن قورقیله هنردی . براز صکره اسکی سکون اعاده اولندی . فقط بیوک برکتله بولندقلری محکم معدنه اتصالی اولان جهتی قیامش ، بولنری بولندقلری یرده محبوس براقشیدی . بو دهشتلی حالی کورنیجه هپنک توپلری اوپرردی . اوله یا ! . . . خارجدن بر معاونت اولزسه بوراده محو اولمق مقرردی . مهندس دیدیکه : — تلاش ائیم ، جناب حق دائماً معینمزدور . یانکزده کبریت فلان وارمی ؟

نصیب اولشدر . موسی ایله ایلک دفعه اوله رق رقاصی ناظم مقامنده اوله رق ساعتله علاوه ایش و ۱۶۶۵ ده هررقی بریای (زبرک) واسطه سیله یونی جیب ساعتله ینده ادخاله موفق اولشدر . غالبه ترمومتره فی اعمال ایلمش [۱۱] و موازنه مایعات ، جاذبه ارضیه قانولرینی کشف و فن میخانیکینک قوتلرک حرکتلردن بحث ایلمن قسنتک اساسی وضع ایشدر . اووقته قدر طولومبه لریدن صویک خروجی طبیعتک خلادن حظ ائتمدیکی جهتهلر بوش برلری مطلقا صوابله طولدره . جغه حمل اولتور ایدی . غالبه یوفکرکی تصحیح ایلمه رک بویکیتک هوای نسیمینک تصقیقندن ایلر و کلدیکنی ائسات ایلمشدر . ۱۶۵۹ سنه سی ایلک دفعه اوله رق و تدیکمه دورین فلکی انشا و برجوق نواقصی بولنان بودورینلرله شمک لکه لرینی و قمرک طاغیرینی و مشترینک بیکلرینی کشف ایلمشدر . رصداتی نتیجه سنده قوپرنیکک وضع ایلدیکی

[۱۱] بعضیلری ترمومتره فی فلنک اطیاسندن « دره بیل » یاخورد و نیک اطیاسندن « ساتور بوس » ک کشف ایلدیکی ادما ایلورلر .

ایچلردن بر عمله ایلرولیه رک دیدیکه :

— مهندس اقدی . بنده بر قنار وار . اونی یاقه لم . . .

قاری یاقه رق بولندقلری محلی معاینه ایلدیلمر . مقارنه تک معدن ایله اتصال ایلمن جهتی بوسبتون قیاممشدر . او جهندن برقائده مأمول دکلدور . هم معدنک بوسبتون قورتلمش اولمسیده داعی شهیدر . بلکه معدنه مدخل اولان محله بقیله رق خارج ایله مناسبت قالممشدر . قاری مقارنه تک دیواری اوزرنده کزدیره رک بر بولر آزادیلر . فقط ناقله . . . اوفاجق بردلیک یوق .

بونک اوزرنیه مذاکره به باشلادیلمر . مهندس دیدیکه : — نه یایلم ؟ تقدیر خدا . . . بزنی بورایه التجا ایتدیره رک اولومدن قورتاران خالق کائنات البته نرم تخلیصنر چاره سنی ده احسان ایلمر . شمعدی اوکا حمد و نثار ایلمه رک براز دوشونه لم . بو طرفدن چاره خلاص یوق . بلکه بشقه بر حرکتله تکرار بر یردن بر منفذ

اصولک محیی تحقیق ایلدی . عالم شمسیک مر کزنده ارضک بولنجوب شمسیک بولندیقینی وارشک شمس اطرافنده سائر سیارات ایله برابر دور ایلدیکنی اعلان ایلدی . بو حقیقتک نشر و اشاعه سی اسقولا سئیکلرک [۱] و روما خلقتک انک اوزرنیه بقض وعداوتلرینی جلی موجب اولدی . آنی الده ائتمک ایچون قوپرنیکه یایدقلری کی معامله ایلدیلمر . غالبه اشکنجار تحتنه زبون ایلدیله رک بردها بواصولی بیان و اعتراف ایلمیه چکنی و بونک یالان و اویدورمه اولدیقینی رسماً تبلیغه اچار ایلدی . لکن فلورانسیه عودت ایدر ائمز ، ۱۶۳۳ ده برکتاش نشر ایله حقیقتی بردها بیان و اثباتدن چکنمندی . انکیز . سیونه حواله ایلدش اولان بو کوزل اثر سییله ۱۶۳۳ سنه سی ۷۰ یاشنده اولدیقینی حالده بوجمیت اعضاسی اوکنده دیز چوکهرک بومسلکدن واز کچدیکنی اعترافه بردها مجبور اولدی . انجق بواواسطه ایله کندینی اولومدن قورتاره بیلمشیدی . برجوق سنه لر نیم محکوم برحاله

[۱] اسقولا سئیک : — فلسفه ایله عقائدک مشوش صورته خلطیله حاصل اولان سفسطه لی علم ، اصول متکلبین ، منطق و حکمتک اصول و فلسفه قدیمه سی (قاموس فرانسوی)

آچیله بیلور . بیه چکمز ، ایچمه چکمز وارمی ؟ شمعدی بز اوکا باقه لم .

عمله دن عمر باغلی بر مندیلی اوزانه رق :

— ایشته اقدام ، دیدی ، بوکون معدنه براز کیچ کلنکه مجبور اولمشیدم . معدنه ایاضی آثار آئمز حرکت باشلادی . بیه چکم المده قالدی .

فقط بوراره لق هپسیننمون ایدمه چک برحال اولمشدر . عثمان عادل پرلرزه طولاسیرکن ایاقته برشی ایلشمش وایتدیکنی ندا اوزرنیه قناری اورایه یاقلا شدر برنجه کور . دکلری شیلردن هپسیننمون اولمشلوردر . اوراده قیلمه طایلی بر قاق قازمه ایله بر قاق قنار و بر جوق چیقینلر ایله پاکتله واردی . شهسز بولنری بورایه عمله لر دن بر قاقی بالاخره کلوب المق اوزره براقشیدی .

پاکتلی ، چیقینلری آچدیلمر . ایچندن بر جوق کورکلر ، غالتله چیقیدی . ایچمه بیزده واردی . ایشته بویله جه برایی کونلک بیه چکلری واز دیمکدر ، درت

انکیز بیونک سبق نظارتی سنده یسادی . لاییت ۱۶۴۲ ده اعمی اولمش اولدیقی حالده وفات ایلدی . مابعدی وار احمد فائق

— کوچک والده —

— غلص بکه —

(. . .) کونک بیوک میدانلی قریبده صابله اورتیل خراب برکله موجود ایدی . اوراده «خالصه» نامنده اون بر یاشلارنده کوچک بر قیز متمکنه ایدی او ویرانه اوزمان اول سفاتک تفخه باردانه سیله یأس و ماتمه یورونمش ایدی . خالصه تک بدری آه و زار ایله وفات ایشمش والده سی ده بر مدت صکره کویک مقبره سنه دفن اولمش ایدی .

بنه علیه زوالی خالصه هنوز ایکی یاشلارنده بولنان کوچک برادری خلیل ایله یالکز قالمشدری . بر زمان او ویران کله قاملیایه پک دار کلپوردی . فقط شمعدی او خرابه نظرلرده نه قدر بیومش ایدی .

خالصه تک والده سی حال احضارده ایکن یاورولرینی

فارده انلری اداره ایلمه بیلمیر . بونکله برابر قنارلرک ایچنده برچوقنده کبریت بولمشلوردر .

صوبه کلنجه : قیلمر آره سندن آقارق سوزیلن

اوافق برجای بو احتیاجلرینی دفعه کافیدی . بوندن بشقه قازمه لرک یاشنده ایکده دستی بولمشلوردر .

والحاصل محبوسلر قنار بر حالده دکلدلر . مع ماقیه زیاده اندیشه ایچنده درلر . بورادن خلاص چاره سنی کورمه میورلر سده عثمان عادل قور قوتماق اوزره بو خلیجانلرینی ستره چالیشور ایلدیلمر . مهندس دیوردیکه : — حقیقه بوده کوریله چک برعالم ا . بوکا چوق کشی موفق اوله من .

بو آراتق عثمان عادل اطرافق نظردن کچیر بیوردی . بردنبره باغیره رق دیدیکه :

— مهندس اقدی . شوراده بر بول کورپورم . مابعدی وار

سيله قوش سومورده بخش ايتلكه اسولنى بولدى . [۱]
۱۷۸۴ دە قامرېچ دارالفوق علم كېمبا مېلى [آتورد
(۱۷۶۵ - ۱۸۰۷)] ايجاد ايتدىكى آلت ايله سقوط
قانونىنى اتيات ايتدى .

۱۷۸۵ دە قېردان (لافل) ك قوماندە سنده بولتان
استرولوب ، كېسى وە لايپه روزە ك تحت اداره سندهكى
بوسول و فرقىنى ايله برچوق ظلملر شدت مقناطيسيت
ارضى تدقيقه جيقتىلار ايسده سو ك دقمە بولتاي يانده
بولدقلىرى خېرى آلتىش ، اندن سكرە هيچ بر معلومانە
دسترس اولتە مامشدر .

مايىدى وار احمد فائق

— صنف آرقداشم . . . —

— مېنى مېنى قارتلره —

دونكى كې ، جيقتماز خاطرمدن

برمكتبه ، باشلامش ايدم بن

[۱] بالونلر ك تاريخى حقتده معلومات مفصله غزوه جىراك ۲۲۳
توصوفى نىسخە سنده مندرج مصاحبه قىيەده موجود اولدىقندن
بو يانده اورابه حراجت اولتىنى قارتلر غزوه اشغال ايلرزه .

چوچقاره مخصوص غزوه نك تفرقىسى ۳

چوچقاره مخصوص قى حكايه كليانى

عدد : ۴

تحت الارض بر جولان

محررى : احمد فائق

— ۲ —

هېسى چوچقاره باقلاشديلر . جوجق قبال آره سنده
براينكى متره بوكلكلكده براوبوق كوستر بوردى .

— ۳ —

مهندس همان عملەدن برينه اشارت ايليرك اونك
اوموزينه باصدى . و بويەجه او دلكك ايچنە كوردى .
قارى ايتيرك آلدى . و يانې بوكش اولدينى حالده
ايليرلكه باشلادى . فنارك ضباسيله معاينه ايلدكده
يولك كوزك كوره بيله جكى پرلرە قدر ايليرلكه
اولدينى كورەرك عودت ايلدى وديديكە :

مكتب ، بر ايلدى چوجق ، سراسر
درسه چاليتور ايدك ، برابر
تحصيل كاله ، سى وغبرت
ايتلك ايدى ، فكر من بفايت
وار ايلدى ياغمده ، بر رقيقم
دائم ، او ايلدى بيم شقيقم
هر كون بكا او ، اولوردى هېبا
آرئلاز ايلدى باعدن اصلا
تاوك سرده ، اولوردى ساكن
هم صنف ايدك ابتدا ، ولكن :
كېدم آلى . برق خاطر آسا
هيچ درسته باقوردى زبرا
تبل ايلدى كئيديسى ، چاليتماز
سنت هوسه ايلردى پرواز
تبل چوجق ، ايلمز ترقى
بولردن ايدك سزه هې توقى
كېدى آره دن ، ايچي ايام
قالدى كېروده ، رفيق تاكام

— بو يول بلنك بىزى بر عمل سلامتە ايسال ايلر .

هېكز كليكز . . .

بولك اوزرينه بيه جكلرىنى بوكلتديلر و دستيلرى
صو ايله طولد بىردقدن سكرە بر برلينه معاونت ايليرك
بو طار يوله هېسى جيقتديلر و ايلر و لكه باشلاديلر . اك
او كده مهندس كيديبور ، برخلجان هېسى اونى تعقيب
ايليبوردى . بر ساعت قدر بويە ايليرلكدن سكرە
بر دنبره مهندس طوردى . زبرا ارتق يول بيتمش
ايدى . او ك طرف قبالى دكل ، بالمكس آچيق ايدى .
فئارله معاينه ايلديلر . زمين آلتى ، يدى متره اشاغيدە
كورينيبوردى . مهندس : شمى نه باه جىز ؟ ديدى .
عملەر بلر ندرەكى قوشاقلرى چيقاره رق يكديكرينه صيقيجه
بئغلاديلر . و بر اوچنى اشاغى صارقيترق ديكر اوچنى
اوراده صاغللام بريره طاقديلر . بو واسطه ايله ايتلك
قولاي اولدى . فقط بوكئيش محله مهندس بر دنبره
شاشيردى . قارىنى اطرافه كزديردى . بك بيوك بر

نصح ايلر ايدم ، بر اندراره
اما هر امورى خود سرائه
درسه بوى ايدى صراقى ، قسما
آجاز بوژنى كئتابك ، اصلا
بر درس بيله ، از برنده بوقدى
هر فنده آلك ، خطاسى بوقدى
يارب نه اوله بو حال ، دېرگن
كونلر ، كېچلر ، مرور ايلركن
كئش ايدى ، امتحان زمانى
لال اولدى ، رقيقك زبانى
چونكە : بوق ايدى جواب ، سؤاله
اېواه ، بايق . استف . بوخاله
هې درس لرينه ، باقوب اوزلقدن
دائم دوستونور ايدى ، صراقين
اوقاشى ، ضايغ ايتديكندن
نادمى ، فقط : قاچيردى الدين
جايلاز لغتە ، اولوب بشپان
محجوب اوليبوردى ، بدن هر آن

مقارە دووننده بولدقلىرى اكلاديلر . طوعر بجه ايلر و

لمكه باشلاديلر . مهندس عثمان عادلە ديديكە :

— مقارە مز بك بيوك اولمى . بو بيوك مقارە لرى
آچان ، بو قدر بيوك بوشلقلرى ميدانه كترين صولردر .
حتى ظن ايدرم كه مقارده صودنده بر يقبه بولك جقدو .
بن او بله حس ايلبورم . احتياظه ايلر و ليە لم . . .

فى الحقيقه براز سكرە بته توقفه مجبور اولديلر . زبرا
بيوك بر كول اوكلر ينه جيقتشيدى . بوراده مهندس
براز ديكلنمكى تكليف ايلدى اوراده او طوره رق براز
شى يديلر . سكرە مهندس دونرك عثمان عادلە ديديكە :

— اوغلم ! بوكې بيوك مقارە لر طيعتده بك نادر
دكلدر . بلچيقاده (هان) ، المايناده (كيس شلونه) ،
تريسته ده (آدليرك) مقارە لرى ، ماموت مقارە سى
بك مشهور مقارە لردندر . صولرك تاثيرات كيميوه سى ايله
بو بيوك بوشلقلر تشكل ايلر . ارتق ديكلنك دكلى ؟ . . .
بزم ايچين وقت غائب ايتلك اينى دكلدر . آرش ا . . .

چىككلىرى ، كز هيچ بياه
بلك شرم ايله ، كوردى امتحانه
ترقى صنف سى ايتدى بوق بوق
بلنك : اوصفده ، قالدى بك چوق
كار ايلدى آكا ، نصيحت
ايجامده ، كوردى خيلى زحمت
بر صنف كجوب ، برنجى اولدم
ظايت ايله اعتبار بولدم
اول نبل ايله ، جفيلر ايتدى
ازمانته كيم هيله كيتدى
هر پرده ، بو قاعده طبيى
جايلازلك اولماز هيچ شقى
سى ايليان ، هې اولور موقر
تحسين وهم آقرت مظهر
ايت كوريبورسكزيا ، شان
وقنده چاليتمبان ، بر انسان
سكرە اوليور ، نرتبه محجوب
ساعلر ايله ، نرتبه مرغوب

شمى كولك ساحلنده ايلر و ليورلر ، محترزانه آدم
آتورلردى . او نه دن بر بدن صارقان برچوق ستونلر
كورينبور ، بتون بولر مقارمه بشقه بر هيت و لطافت
وريبورى .

مهندس بولرى كوسترەرك عثمان عادلە ديديكە :
— شونلر نەدن تشكل الماشدر بيليرميك ؟ مطلقا
بو قاريدن ينى اوستمزدن جريان ايلين بر صواركه اورادن
ترشح ايلين داملەر واسطه سيله بو ستونلر تشكل ايلبور .
بر دامله صوبائترشح مقارە نك طاوانشە كلكده صوبك
حاوى اولدېنى حامض قاربون تخر ايليرك بوسايه ده
منحل اولان كلس ترسب ايلبور ، ديكر دامله لردە ده
عيني فعل وقوعه كله كله اشاغى به طوغرى برستون صارقور .
بو كا « استلاقيت » دنيلور . بىضاً بو حال داملەر اشاغى به
دوشدكە تسكره وقوعبولور كه اوحالده بو ستونلر اشاغيدن
بو قارى به طوغرى ترقى ايلر . بولردە « استلاقيت »
نامى ايلير .

مايىدى وار

— مقبیس پارچهلر —

نارکاذب برنوع آلو اولوب جورومش جسمارک چوق بولندی برلده مثلا بطاقلقلره قبریستانلرده ظهور ایدر و بردن براییکی قدم بوقاروده پارلابه رق غیر منتظم بر طرزده حرکت ایدوب سربعا نابیدد اولور . بو آلو جوروبن حیوانی و یا نباتی جسملردن حاصل اولان غازلردن تحصیل ایدر ظن اولسور نارکاذبک کوزل بر نمونه سی اون ایکی قدم بوینده اهرام شکلنده وینه رنگده اوله رق فرانسه نیک شایاک اوپالانش نام محلنده بولان بطاقلقلده کورلشدر بو آلو حرادلسز ایسه ده عادتاً کتاب او قونه حق قدر آیدینلق و برمشدر .

§ شرقده سرو و شیلیده بسوک اورمانلر تشکیل ایدن آرو قاریا آتاجلرینک قامت زیبای شاعرلره کوزل بر سرمایه تشبیهدر . قالیفور یاده ماموت دینلن برنوع آتاج واردرکه اوچیوزقدمدن زیاده بوکلیر .

§ میسیسی نهرندن برسنه طرفنده دکره آقان صو :
§ ١٩,٥٥٠,٠٠٠,٠٠٠,٠٠٠ مکب قدم حجمنده

الرننده قنار اولدینی حالده هبسی آیری آیری معاینه ایدورلردی . بردن مهندس بر صدای سرور اظهار ایله سجده شکرانه قیاندی . هبسی قوشوشدیلر . مهندس : ارتق فور تولدق ، دیوردی ، کلک ، باقک

مهندسک پیشی صره طار بر دلیکدن کیروب براز ایلرولدیله . قراکلق بر منفذ دروننده بولدقلرینی کوردیلر . ایجه کنیش اولان بو محل مردیون کی باصه مقلی ایدی . باشلرینک اوستنده و آباقلرینک آلتنده اوله اوزانوب کیدیوردی .

مهندس ایانگک التی کوستره رک دیدی که :
— بورامی تویه منهدر . بیلر میسک ؟
— عثمان عادل باغپردی ؛
— مرکز ارضه
— اوت ، مایع ناریه . . . فقط . . . (باشنک اوستی کوستره رک) بوواسیده سطح ارضه . . .

سی و عمله نهایت اولماز ، جاهلاره ده ربان اولماز . مرغوب جهان اولور جالبشقان . سی ایتمیدر خلاصه انسان . بر طقل ضعیف و ناتوانک داننده کی شدت ذکاک تأئیری قالیرسی بی توغل ، ادعائی ده ایله من تشکل ا تحصیل علومه قادر اوله شایسته بو نکلده فاخر اوله . بر کیمسه که ، سوزلری یالاندر ، وادی جهلده خامه راندر اخلاق کزیده آنده مفقود عقت اوله ماز ، یوزنده مشهود ؛ ای طفل دمیده ایجه اعمال تحصیلکی ایله مکده اکمال .

مصطفی کمال

جوجقلره مخصوص غزیه نیک تفرقه سی §

جوجقلره مخصوص فنی حکایه کلیاتی
عدد : ٤

تحت الارض بر جولان

محرری : احمد فائق

— ٣ —

براز صکره بوروله رق استراحته قرار ویردیله . حدن اغا ایله مهندس بره بالطولرینی سره رک عثمان عادلده بریتاق یایدیلر . زواللی جوجق بورولش اولدیفندن یاتار یاتمز او بودی .

— ٤ —

ایرتسی کونی بولرینه دوام ایله رک التی ، یدی ساعت یوریدکدن صکره مغاره نیک منباشنه واصل اولدیله . اکر بورالرده خارجه چیقیله حق بریر بولنمزسه هلاک مقرردر . چونکه بیه جکلری ارتق آزالمشدر .

اولوب مقدارند کور حوضه نیک برسنه طرفنده باعموردن آلدینی صوبک ربعدر .

میسوری نهری سنده ٣,٧٥٠,٠٠٠,٠٠٠,٠٠٠
فانچ نهری سنده ٥,٥٥٠,٠٠٠,٠٠٠,٠٠٠
وانیدوس نهری سنده ٧,٨٨٤,٠٠٠,٠٠٠,٠٠٠
مکب قدم حجمنده دکره سودوکرلر .

§ بحر لوطک وسعت سطحی ٣٠٠ مربع میلدر عمقی ٢٠٠ و دکره سطحندن آلیقائی ١٠,٣١٣ قدمدر صوبنده ١٠٠ ده ٢١ مفریا ایله عادی طوز و سائر مواد معدنی واردر .

میرکوتلی : محی الدین

— چکوک بندلر —

انسانک آغزینی لذتلدیرن بعض بیکلردن معدده اصلا بمنون اولمز .

— دنیاده اک کوزل شیلر اک ساده شیلردر .

— آلات و ادوات بیته دن اک نازک ، یا خود اک متین برشینک تلف اولوب اولماسی آنی استعمال ایدن اک تربیه سنه تابعدر . بعض اولرده دمیردن معمول اشیاک آرزمان ایچننده قیریلوب بو زولسی ، بعض خانه لرده غایت نازین برشینک مثلا برصو بارداغنک

— اوله ایسه چیقالم ا

یواش یواش صهونه باشلادیلر . قانماق ایچون زیاده دقت ایلمک لازمدر . هم بر برلرینه یاردم ایله رک ایلرولیلر ، همده قونوشیلور ایدیلر . مهندس دیوردیکه :

— بورامی سومتش بر وولقانک درونیدر . مایع ناری ایله مشترکدر . بو مردیون کی تصلب ایتمش ماده لیر لاولرک قیله ریدر .
عثمان عادل صوردیکه :

— مایع ناری دیدیکیز نه اولیور ؟ بن بوندن برشی اکلابه میورم
— آئی ا سن تشکل عالم حقدنه کی فرضیاتی بیامبور میدک ؟

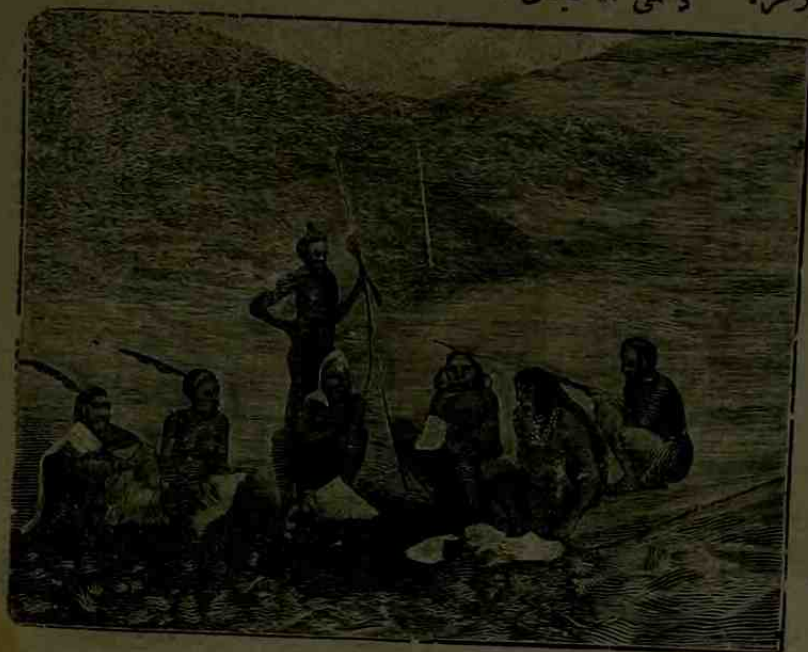

دنیاده کشیدمان بر آدم : ثعانی قیه ١٣١

— خیر اقدم ! اکر اوکره بر ایسه کز باطبع متدارکز اولورم .

— اوله ایسه اوغلم ، بی دیکله : تشکل عالم حقدنه کی فرضیات یک چوق ایسه ده اک زیاده معقول وشایان مطالعه اولانی قانت - لاپلاس نظریه سیدر . قانت بر آلمان فیلسوفی ایدی . لاپلاس ده ترانه مشاهیر ریاضیونشدن ایدی . بونلر بر برینک خبری اولمقسزین عینی بر فرضیه میدانه کتیرمشلردی . بونلر کره ارضک حال حاضرینه عطف نظر دقت ایله بو فرضیه بی قوره بیلمشلردر . بیلر سک یا ، اوغلم ، کره ارضک قطب طرفلری باصقندر . بو باصیقلمق ایچق حرکت دورا . نیهدن ایلری کله بیلور . فقط کره ارضی نا اولدیری بوبله مابعدی وار

— همشیره جگم! مادامك وادك وفات ایتمش ارتق
عودت ایجه جگدر . بوخالده آتی بگله مك فائده و برمن . دكلی! دیدی .
بدرک نره ده ؟
— سواده در .

امریقا وحشیلری

(بیچاره ! بدرینی واده سنی غیب ایدرک
عالمده بیگس و بیوايه قلمش)
— قارنك آجی ؟
— چوق آج !
— بك اعلا ! اشته سكا بیه جك . شمديك
بونی به و بنم ایله برابركل بنم شفقتلی بروالده م
واردرکه اوسنك قارنكي طوبورور البسه کی
کیدپرر و سنی او بوده رق استراحتکی تأمین
ایدر بوسوزتله سن ده بنم همشیره اولورسك .

شومخاوره بی متعاقب قیزجیزی آله رق خانه سنه
کتوردی . ووالده سنه « آنه جگم هانی بیچاركانه
معاونتده بولنانلری جناب حقل تقدیس ایدر جگنی اولجه
سویله مه مشمی ایدیکیز ؛ ایشته آناسز ، باباسز شایان

جوجقلره مخصوص غزته نك تفرقه سی

جوجقلره مخصوص فنی حکایه کلیاتی

عدد : ۴

تحت الارض بر جولان

محرری : احمد فائق

— ۴ —

بر جسم صلب اولق اوزره فرض ایله جگ اولورسوق
تقدر سرعتله دور ایلمش اولورسه اولسون همه حال
قطبیری باصلمق ایجاب ایتمز ، بلکه یاره لایمی لازم
کلیردی . بناءً علیه شو کیفیتدن ارضك و قتیله مایع
ناری حالتده بولندیغنی تسلیم ایلمك ایجاب ایله . بوندن
ماعددا درون ارضه کیرلجکه حرارتك آرتمی و یانار
طاغلردن مواد مضمیته معدنیه نك چیقمی ده ارضك
وقتیله مایع ناری حالتده بولندیغنی ایضاح ایله . ارضك
وقتیله مایع ناری حالتده بولندیغنه و بواش بواش تصلب

والده سی ده اوزه نینك صفوت قلبنی تقدیر و تحسین
ایدرك بو تیمجگیزی افراد عالمده میاننده قبول ایتدی .
جوجقلر! « اوزنه » سزك ایچون بر نمونه امتثالدر
ایلدیکنه اثبات اوله رق عوالم شمسیه بی نظر تدقیقندن
کیرمکده کافیدر . فی الحقیقه سواده غاز حالتده بر چوق
« سحاب مضمی » لر موجود اولدیغنی کبی شمسده حالا
مایع ناری حالتده در .

والحاصل بو صورتله ارضك و قتیله مایع ناری
حالتده بولنه بیله جکی دریش ملاحظه اولدقدن صکره
قانت - لاپلاس نظریه سنی ایضاح لازم کلیر :

اوغلم ! اوللری دنیا من ایله کیجه لری کوردیکمز
پارلاق کوبلر و شمس ایله قمر هبسی یکوجود ایتش ،
بر سحابه حائده ایتش . بو سحابه اجزای فردیه سی
آره سنده بولنان قوه جاذبه تأثیریه کیت کیده مدور بر
شکل المش و محوری اطرافنده دور و حرکتیه باشلامش
وقوه عن مرکزیه نك تأثیریه خط استواسی قیاره رق
قطبیری باصیقلمشدر . فقط نهایت محیط کره قوه
عن مرکزیه نك شدنه تحمل ایدر میه جگ مرتبه به کلش
بو تأثیر ایله خط استواسندن بر خلقه قوه رق اصل

آنك کبی اظهار علو جناب ایدنلر نزد الهیده مقبول
اوله رق هر بار نعت سه ادتله متم اولغله برابر مدوح
وعکس حالی التزام ایدنلر یعنی : ابنای جنسندن محتاج
حمایه اولانلری قبول ایله بذل معاونت فتوتمندانه ده

هندستانده خیمه نشین آدملر

سحابه ایله برابر دوره باشلامش و بو حال تکرر ایله درک
متعدد حلقه لر قویتمشدر . بو حلقه لرده ده عین حال
وقوعه کلدرک هبسی آری آری دویمکه و هر بر لرندن
ینه بووجهله حلقه لر قوه رق کندی اطرافلرنده حرکتیه
باشلامشدر . بونلر دنده - سیاره لرک بیکلری حصوله
کلشدر . فی الحقیقه زخل سیاره سنك اطرافنده غاز حالتده
بر حلقه واردرکه هوز کره حالی کسب ایتمشدر .
بالطبع اوده بالاخره کروییت کسب ایدرک زخلک
بیکلرینه قاریشه جقدر .
بو بولجه اصل بیوک سحابه دن آریلان حلقه لر طوقور
دانه ایدی . فقط بردانه سی پارچه لانه رق اجسام کثیریه
آیرلمش و دردنچی سیاره ایله بشنچی سیاره آره سنی
نقطه لامشیدی . دیگر سگزلی شونلردر : عطارد ،
زهره ، ارض ، مریخ ، مشتری ، زخل ، اورانوس ،
نیتون در . لکن ارتق یورولدم . هم یوقوش چیققیق ،
هم شکل عالمی اکلاتمق بر از استراحت ایتسه ک

نصل اولور ؟ . . .
ذاتاً هبسی بو تکلیفه منتظر ایدیلر . بو سببیه کمال
نمونیتله قبول ایلدیلر . بر از استراحت ایله درک قارنلرینی
طوبور دیلر . مهندس سوزیه دوام ایله دیدیکه :
— ارض سحابه جسیمه دن ایرلدقدن صکره قری
حاصل ایتش ، بعده تمیع ایلمشدر . ارضك اجزاء
فردیه سی آره سنده کی حرکات حرارت و سایر مؤثرات
طبیعیه بی وجوده کثیره درک بو سایه ده بر چوق مرکبات
معدنیه تحصیل ایتشدر . بو حرارت و حصوله کلن موادك
اشتعالی سببیه مواد مذاب تخر ایلمش و کثیف بلوطلر
تشکل ایتشدر . بو بخارلر تکاتف ایله یاغور حالتده
یاغار ، لکن درحال بینه بخاره منقلب اولوردی . فقط
سحابه جسیمه دن آریلان ارض من حرارتی فضایه ترک
ایده ایدر کیتدیکه صفودیتندن بو بخارلر و صو سطح
ارض اوزرنده تقرر ایدر بیلمش و کیت کیده بر بوق
مایعدی وار

مدت حیانتہ زیادہ چالیس ورق تالیفہ و محرری
ایتدیکی متعدد آثاری آره سندہ بولان و جناب حق
نامندہ کی کتابیہ کنیدیسی عثمانیله طائدر مشدر
بو کتاب اسلامیت حقیقہ طوغری سوزلری محتویدر
اون دردیحی لوقی مخدومی اون بشنی لوقی به معلم
تسین ایتدیکی زمان میدانہ کنیدیکی اخلاقه عاقد حکایه لری
شایان مطالعه در
قامیرہی شهرندہ پیسقبوسلق ایدن فرالسوا دوسا
لیناق نام دیگرله قه لون ۱۷۱۵ تاریخندہ مذکور
شهرده اولمشدر
قاره وقاره لرم بو هفته قه لونی طائیدیکنز تالیف
ایتدیکی برکتانندن اقباس اولنان کوچوچک حکایه لری
کله چک هفته او قویہ جقسکنز
۲۳ شباط ۲۱۶ مأمورین رسومیہ دن
اسماعیل صبری

چین امپراطوری

جو جقلرہ مخصوص غزته نك قرقسی ۶
جو جقلرہ مخصوص فی حکایه کلیاتی
عدد : ۸
تحت الارض بر جولان
محرری : احمد فائق
شو آتسین مایی ستره باشلامشدر . بو قبوغک بعض
چاتلاقلرندن بر طاقم غازات چیقارق هوای نسیمی
میدانه کنیرمشدر . ارض ایلك اولا تبرد بالجریان ایله
صغومغه باشلامش یعنی سطحندہ بولنان اجسام تبرد
ایدنجه مرکزہ ایش و اوراده کی اجسام حاره سطح
ارضه چیقمشدر . لکن بالاخره ارضک مرکزینہ تراکم
ایدن قسم جو غالتجه تبرد بالانتقال اوله رق ارض سطحندن
مرکزینہ طوغری تصلیه باشلامشدر . سطح ارض
اوززندہ صویک تقرندن صکره ارضمز اجسام علویه نك
باشایه بیلمنه صالح بر حال کسب ایلمشدر . بو آئنده
مواسم بوقدی . سطح ارضک هر بر طرفی عین حال

و حرارتندہ بولنیور ایدی . فقط بالاخره بعض اسبابدن
ناشی سطح ارض تمامیله بوزلر ایله ستر اولمش و تکرار
بوزلر ایش ایسه ده یوندن صکره واسم حصول بولمشدر .
— عجبا بو حاله سبب نه ایش ؟
— بونی فرانسه حکمتشناسانندن «بلانده» شمک
اولدن قطر ظاهرینک بیوک اولدیغی فرض ایله ایضاح
ایلیور و دیورکه : «شمک شعاعاتی مقدا دنیا نك
هر طرفه انتشار ایلمش . بوسیله مخلوقات هر استکلری
رده باشایه بیلمش . بالاخره شمک قطر ظاهرینی
کوجولمش و بو حال سببیه بو تحولات وقوع بولمشدر .
حالبوکه قرانسه علم معادن متخصصلرندن «فای» ارضی
شمندن اول تگون ایش فرض ایلمه رک : کره ارضک
مقدا مایع ناری حالنده ایکن تبرد ایلدیکی و ارض
اوززندہ مخلوقات حرارتی شمندن آلیوب ارضدن
الدیغی ، بو حرارتندہ هر طرفه مساوی اولدیغی ایچون
قطر ایله خط استواده تمکن آره سندہ برفرق بولمادیغی
فقط مرور زمانه قشر ارض قالبلاشهرق حرارت

چوچک بندل

متنفس پارچه

وتلیدی ایفادن اول استراحت ایشک حرامدر .
— وجدان دیندن تولد ایدر .
— ناموس کندی قدرتی بیان آدمه دائما کفالت
ایشک صورتیله هر ایشده بک بیوک تسهیلات کوستر .
— آئنده ناموس حقیقی عقدن ، ناموس تجاری ده
تروندن عبارتدر .
— جمع تروت تصدیله وسائط غیر مشروعه نك
هر نوعه مراجعت ایدن آدمه ذوق وجدانی قالمز .
— انسان کندی اعمانک اولکنی و باقالفی ایچق
احتیاسات ناموسکارانه می بیلدیرر .
— بالان اولدیغی بالاخره تبین ایتمسک هیچ بر
سوز بوقدر .
— انسان طالعی کندی سعی ایله اعلا ایلمه
مقندر .
— انسان حیوانات سائره به قارشی اشرف مخلوق
اولدیغی ایچون مقتر اولموب انسانلرا ایچنده مظهر ممتازیت
اولقله کسب شرف ایلملیدر .

لوتدره جوارنده تراقالفار سقا و میداننده بولنان
میزین فسقه لرك سوی ۳۹۳ قدم درینلکده اولان
آره زینہ قبولرندن قشقرق یارس فرینده غرائل قیوسنک
صوبه ایسه ۱۷۹۸ قدم درینلکدن بک سطحه و سطحندن
۳۲ قدم بوکسکه قشقرق بوسویک مقدا ری دقیقہ ده
۱۵۰۰ قی حساب ایلمشدر .

قونیہ حوضه سندہ بولنان کولردن :

طول کولی	۵۰	میل طولنده در
چارداق کولی	۲۵	
بور دور کولی	۲۰	
آق شهر کولی	۱۵	
اکر در کولی	۴۰	
بک شهر کولی	۴۰	
صوغلا کولی	۱۰	

مرکزینہ سطح ارضه واصل اوله مامغه باشلامسی سببیه ارضی
بوز قایلادیغی بالاخره شمک تگونیه بوزلر اریه رک مواسم
حصول بولمش اولدیغی سویلمشدر . ایشته سکا ارضک
تاریخچه عمرینی سویلم . شمعی بولازه دوام ایدم بیلیرز .
بیجکلری بک آزلمشدر . بوسیله بویولده بر
«وقفیت» نائل اولزلرسه ارتق بوسبتون قطع امید لازمدر .
برکت و برسون که شمعی به قدر هیچ بر مانعه به تصادف
ایلمامشدر . عثمان عادل بو وولقانکده بردنبره اثار
فعالیت ابراز ایدم چکنی ظن ایلمه رک قورقوردی . بو آند-
یشته سی مهندس آجدی . مهندس اوکا وولقانک اندفاعی
ایچون اولجه ارانه اولتمسی لازم کن بعض حادثات اولدیغی
و بونلر کده وولقاندن طوغری برطاق سس کلکله بار اردومان
وصو بخارلری صعود ایشک ایدوکنی سویلمدی . بونک اوزرینہ
ایجه دیکلندیلر . وولقان دروننده سکون بر دوامدر .
اوج دوت ساعت صکره بوسبتون قوندن دو شمکه
باشلا دیلر . فقط ینه ایلر اولورلردی . عثمان عادل ارتق
آدیم آتیه به جق حاله کلشدر .

براز صکره اک اوکده بولنان مهندس : هوا . . .
دیہ باغبردی . هبسی باقشدیلر تپه لرندہ اومانی رنگیله ،
بتون دلفر بیلکیله سما کورینیور ایدی .
بونک اوزرینہ بوسبتون غیرتلنرک جانلان دیلر .
و باصاقلری آتلايه آتلايه صعوده باشلا دیلر .
بر ساعت صکره روی ارضه چیقیدیلر . شمعی
هبسی سجده شکرانه قیامش ، جناب حقه حد و شمار
ایدیورلردی . کوردکلری منظره هم مدھش هم شایان
تماشا ایدی . وقت کیجه ایدی . قارشیلرندہ ارجیش
طاغندن برستون آتسین قیرلا بور ، بلوطلری ، سمایی
آلره بویاور ، بتون وادی بی شهری شور ایلورلردی .
عثمان عادل ارتق بیومش و مهندس نابی اقدینک
سایه سندہ مکمل تحصیل کورمشدر . ارجیشک تکرار
سومشندن بری ؛ یکیدن کشاد ایلمش اولان کورکت معدن
اوجاغنده اوسته باشی اولمشدر . کچوک ایکن برالنده اجرا
ایلدیکی مدھش سراحی خاطر لدرجه الان توپلری اور -
پروردی .

ختم